

Departament de Ciència Política
i de Dret Públic

Edifici B
08193 Bellaterra (Barcelona), Spain
Tel.: (3) 581 17 67
Fax: (3) 581 20 02
Telex: 52040 EDUCI E

Universitat Autònoma de Barcelona

CODI 2015 INSTITUCIONS JURIDICO-POLITIQUES CONTEMPORANIES

PROFESSORS

JOSEP M. SANAHUJA I BONFILL

Llicenciat en Ciències Polítiques i Sociologia, Univ.
Complutense.
Doctor en Ciències Polítiques, UAB.
Professor Titular de Ciència Política, UAB.

XAVIER BALLART I HERNANDEZ

Llicenciat en Dret, Univ. de Barcelona.
Master of Public Affairs, Indiana University.
Doctor en Ciències Polítiques, UAB.
Professor Titular Interí de Ciència Política, UAB.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

L'assignatura té per objectiu, l'estudi dels fenòmens polítics del món actual i l'anàlisi de les institucions jurídico-polítiques contemporànies, feta des de l'òptica comparativa i centrada bàsicament en els sistemes polítics dels països democràticament avançats.

En la primera i segona parts del programa, es tractarà de la política com a activitat social, el funcionament del sistema polític, la representació de l'activitat política, els actors polítics, i l'Estat com a forma dominant d'organització política. En la tercera part del programa, es portarà a terme l'anàlisi de les institucions polítiques, des d'una perspectiva comparada. Finalment, en la quarta part, es descriuen els principals models de règims polítics actuals -Gran Bretanya, França, Alemanya, Itàlia, Estats Units- i les característiques generals dels règims polítics llatinoamericans i del Tercer Món.

TEMARI

I. SOCIETAT, PODER I ESTAT.

1. Societat civil i política. La conflictivitat de la societat com a generadora de la pràctica política.
2. El sistema polític com a regulador del conflicte social.
3. El poder. El poder polític com a instrument de l'acció política.- Poder polític i legitimitat. Principals formes de legitimació del poder.
4. Formes històriques d'organització de l'activitat política.
5. L'Estat. L'Estat com a forma moderna d'institucionalització i organització del poder polític.- La relació entre Estat i Nació.
6. La democràcia. Elements característics de l'organització estatal democràtica.
7. Dictadura, autoritarisme i totalitarisme en l'Estat contemporani.
8. Canvi social i canvi polític: reforma i revolució. La trancisió de règims autoritaris a règims democràtics.
9. Transformacions de l'Estat contemporani. Problemàtica actual de l'Estat Social i Democràtic de Dret.

II. EL PROCES POLITIC: ACTORS I REPRESENTACIO POLITICA.

10. Els partits polítics. Sistemes de partits.
11. Els grups d'interès. Partits polítics i grups d'interès.
12. La designació dels titulars del poder. Eleccions i sistemes electorals. Sistemes electorals i sistemes de partits.

III. ESTRUCTURES DE DECISIO POLITICA: ESTUDI COMPARAT DE LES INSTITUCIONS POLITIQUES

13. L'Estat i el Dret: la Constitució.
14. L'organització territorial de l'Estat. Confederació d'Estats. Estat unitari i Estat federal. Estat autonòmic. Els poders locals.
15. El Parlament. Unicameralisme i bicameralisme. El procediment legislatiu.
16. El Cap d'Estat en la Monarquia i República Parlamentàries i en la República Presidencialista.
17. El Govern. El President del Govern. Fórmules governamentals: governs majoritaris, de coalició i minoritaris.
18. Les relacions Executiu-Legislatiu en els règims parlamentaris. Elecció i control del Govern. La dissolució del Parlament.- Les relacions Executiu-Legislatiu en els règims presidencialistes.
19. L'Administració Pública. Principis d'actuació i personal al seu servei.- Les polítiques públiques: formulació, procés decisional, implementació i avaluació.
20. El poder judicial. Funció jurisdiccional i independència del poder judicial. La organització de l'Administració de Justícia.

21. Els tribunals i la defensa de la constitució. El control de la constitucionalitat de les lleis i la protecció dels drets i llibertats.

IV. REGIMS POLITICS CONTEMPORANIS

22. Règims parlamentaris: característiques generals. Gran Bretanya. França. República Federal d'Alemanya. Itàlia. Japó.

23. Règim presidencialistes: característiques generals. Els Estats Units.

24. Règims comunistes: característiques generals. Processos de canvi i democratització.

25. Règims llatinoamericans: característiques generals. Trancisió i consolidació de la democràcia.

26. Societats subdesenvolupades i règims polítics del Tercer Món: característiques generals i tipologies.

BIBLIOGRAFIA

AAVV 1974

Enciclopedia Internacional de las Ciencias Sociales
Madrid: Aguilar

ALCANTARA, M. 1989

Sistemas Políticos de America Latina
Madrid: Tecnos

ALMOND, G., G.B. POWELL 1978

Política Comparada
Buenos Aires: Paidos

BEYME, K. von 1986

Los Partidos Políticos en las Democracias Occidentales
Madrid: CIS

BISCARETTI DI RUFFIA, P. 1979

Introducción al Derecho Constitucional Comparado.
México: Fondo de Cultura Económica

BOBBIO, N., N. MATEUCCI, 1984

Diccionario de Política
Madrid: Siglo XXI

BOBBIO, N. 1985

La Crisis de la Democracia
Barcelona:

*BOBBIO, N. 1987

Estado, Gobierno y Sociedad
Barcelona: Plaza y Janés

- CARRERAS, F., J.M. VALLES 1977
Las Elecciones
Barcelona: Blume
- COLLIARD, J.C. 1981
Los Regímenes Parlamentarios Contemporáneos
Barcelona: Blume
- COT, J.P., J.P. MOUNIER 1980
Sociología Política
Barcelona: Blume
- DARANAS, M. 1979
Constituciones Europeas
Madrid: Editora Nacional
- DE VERGOTTINI G. 1985
Derecho Constitucional Comparado
Madrid: Espasa Calpe
- DAHL, R. 1990
La Poliarquía
Madrid: Guadiana
- DOWSE, R.E., J.A. HUGUES 1986
Sociología Política
Madrid: Alianza
- DUVERGER, M. 1980
Instituciones Políticas y Derecho Constitucional
Barcelona: Ariel
- DUVERGER, M. 1981
Los Partidos Políticos
México: Fondo de Cultura Económica
- EASTON, D. 1953
The Political System
New York: Knopf
- ESTEBAN, J. DE et al. 1977
El Proceso Electoral
Barcelona: Lábor
- ESTEBAN, J. DE 1979
Constituciones españolas y extranjeras
Madrid: Taurus
- FERRANDO BADIA, J. 1985
Regímenes Políticos Actuales
Madrid: Tecnos
- GALBRAITH, J.K. 1968
El Nuevo Estado Industrial
Barcelona: Ariel

GARCIA COTARELO, R. 1985

Los Partidos Políticos

Madrid: Sistema

GARCIA COTARELO, R. 1986

Introducción a la Teoría del Estado

Barcelona: Teide

GARCIA COTARELO, R., A. DE BLAS 1985

Teoría del Estado y Sistemas Políticos

Madrid: UNED

GARCIA PELAYO, M. 1978

Las Transformaciones del Estado Contemporáneo

Madrid: Alianza

GARCIA PELAYO, M. 1984

Derecho Constitucional Comparado

Madrid:

GONZALEZ CASANOVA, J.A. 1986

Teoría del Estado y Derecho Constitucional

Barcelona: Vicens Vives

GRAWITZ, M., J. LECA 1985

Traité de Science Politique

París: PUF

HAURIOU, A. 1971

Derecho Constitucional e Instituciones Políticas

Barcelona: Ariel

JIMENEZ DE PARGA, M. 1983

Los Regímenes Políticos Contemporáneos

Madrid: Tecnos

LA PALOMBARA, J., M. WEINER 1966

Political Parties and Political Development

Princeton: University Press

*LIJPHART, A. 1987

Las Democracias Contemporáneas

Barcelona: Ariel

LINZ, J. 1988

La Quiebra de los Regímenes Democráticos

Madrid: Alianza

*LUCAS MURILLO, P. 1984

Sistemas Políticos Contemporáneos

Barcelona: Teide

LUCAS VERDU, P., P. LUCAS MURILLO 1987

Manual de Derecho Político

Madrid: Tecnos

NIETO, A. 1984
La Organización del Desgobierno
Barcelona: Ariel

NOHLEN, D. 1981
Sistemas Electorales del Mundo
Madrid: Centro de Estudios Constitucionales

PANIAGUA, J.L. 1987
Introducción a la Ciencia Política
Madrid: UNED

*PASQUINO, G. 1988
Manual de Ciencia Política
Madrid: Alianza

PASTOR, M. 1988
Ciencia Política
Madrid: Mc Graw Hill

ROKKAN, S. 1974
Citizens, Elections, Parties
Oslo: Universitetsforlaget

SARTORI, G. 1980
Partidos Políticos y Sistemas de Partidos
Madrid: Alianza

AVALUACIO

Hi haurà un examen alliberatori en acabar les dues primeres parts del programa i un examen final, el mes de maig. Els alumnes que hagin superat l'examen alliberatori només s'examinaran de la resta del programa en l'examen final, llevat de l'última part (règims polítics) que podrà ser objecte d'un treball dirigit.